

UKRAINIAN LABOR NEWS
 PRINTED AND PUBLISHED TRI-WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT THE HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ
 газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
 Видає Робітничо-Фармерське З'єднаннє Товариство, закорпоророване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українських Робітничих Дому, на розі вулиць Прічард і Мек'Грегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

БЕЗВИХІДНИЙ СТАН АМЕРИКАНСЬКОГО ФАРМЕРСТВА.

В Злучених Державах фармерство переживає велику кризу, кінця якій не видно. Не поміг і врожай минулого року. Самі цифри міністра рільництва показують, що врожай не поліпшив тяжкого положення фармерів. Американські фармери за свій врожай 1927 року дістали 300 мільйонів доларів більше, як за врожай 1926 року, але з цієї суми припадає 270 мільйонів дол. на бавовну. І це пояснюється головним тим, що в 1926 році ціна на бавовну катастрофічно впала до 12 центів за фунт, а наслідком цього майже одна третина фармерів, що плеають бавовну, збанкрутувала.

Найважливішою рисою рільничого господарства в Злучених Державах є механізація, запровадження нових рільничих машин. Ці машини виганяють фармерських робітників з роботи. Так звана нова "комбінована машина", яка одночасно жне, молотить, очищає й асинає пшеницю в мішки, потребує дуже мало робітників. А найменша з цих машин вимагає лише одного робітника. Вона працює з швидкістю від 3 до 5 кілометрів на годину, вижинаючи полосу пшениці на 20 футів ширину.

Запроваджено нову машину для оброблення бавовни. Цєю машиною один робітник збере в 6 — 7 раз більше бавовни, як руками. Кажуть, що ця машина за кілька літ цілком зменшить число робітників на бавовняних плантаціях. Запроваджено також нові машини — сіялки для бавовни, сушальні для люцерни й т. ін. Одночасно значно збільшено використання тракторів. В 1920 році в Злучених Державах було 229,332 тракторів, а в 1927 році було вже 700,000.

Машина, позбавивши праці робітників, збільшила безробіття. Одночасно й заробітна платня рільних робітників в 1927 році впала на 2 проценти, як про це каже бюлетень міністерства рільництва. Надаремно рільничі робітники шукають праці у фармерів чи в містах. Як тут, так і там їх місце забрала машина.

Урядова статистика каже, що в 1927 році фармерське населення зменшилося на 200,000 душ. Це в році доброго врожаю. В 1926 році фармерське населення зменшилося на 649,000 душ, а в 1925 році — на 441,000 душ. Це населення за малими винятками пішло з фармів до міст. Значить, за ці три роки коло півтора мільйона фармерського населення зменшилося, тоді як населення Злучених Держав за той самий час збільшилося на кілька мільйонів.

Одночасно ціни на землю падали. В 1927 році ціни на землю впали на 4 проценти, а від 1920 до 1927 року впали на 30 процент.

Заробіток фармера багатого менший, як міського робітника. Банкротства серед фармерів зростають. Статистика не каже, скільки банкрутств є між багатими фармерами, а скільки між бідними. Але беручи загальною — каже, що в загально-краєвому доході на фармерів припадало всього лише 9 і 7 десятих проц. доходу в 1927 році, тобто найменше за всі роки. Той же урядовий звіт каже що за 1924—1926 роки банкрутство серед фармерів так зросло: на 1000 фармерів припадало 1.22 банкрутств. Це офіційних. Звичайно-ж фармери не чекають, поки їх спродадуть і проголосять банкрутами, але стараться самі спродати все, без офіційного банкрутства й втікають до міста.

О. К. Стінес, член урядового бюро рільничої економіки каже, що середній заробіток фармерської родини виносив \$648 на рік в 1925 — 1926 р. Це розклали на всіх фармерів. Коли-ж взяти, що є фармери багаті, то бідняки нічогосього не заробляють, але ще й втрачають те, що мали. Середній заробіток індустріального робітника виносив в тому самому році \$1,283. Порівняння цих цифр найкраще свідчить про тяжке положення фармерів.

Та це ще не всі блага, що американським фармерам дає фінансовий капітал. Взяти ще хоч би збільшення податків. Сенатор Барклі з Кентокі недавно заявив, що за шість літ податки фармерські зросли з 350 мільйонів доларів до 900 мільйонів. Одночасно за цей самий час видатки на господарство фармера також зросли в два рази. А сенатор Бора додає, що уряд забирає у фармерів у формі податків одну третину фармерських доходів.

Моргеджові й інші довги також цілий час зростають. З 1910 році заморгеджовано було 33.2 проц. всіх фармів, в 1920 році — 40 проц., а в 1927 році — майже 50 проц. всіх фармів. Найбільше моргеджів є в руках великих банків та фінансових фірм.

В 1920 році нараховувалося 3,925,090 власників, в 1925 році — 3,868,332. Це показує, що ті, які рентають фарми, не стають власниками, навпаки, фармери постійно втрачають свою землю й рентають її тоді, коли вони цілком збідніли. З 1925 році населення тих фармів, які віддавалися на ренту, виносало 11,266,260 душ, з них 3,100,723 Negro.

Отже вище наведені цифри найкраще свідчать, яку кризу переживає нині американське фармерство. Фармерське населення зменшилося, а серед чотирох мільйонів рільничого робітництва велике безробіття. Серед тих, що працюють, заробітна платня зменшилася. Банки й залізниця буквально диктують свої ціни на фармерські продукти, а цим самим забирають собі весь фармерський добіток — то за перевіз продуктів, то за проценти. Велика кількість фармерів буквально зруйнована. Тільки багаті фармери можуть ще втриматися завдяки найновішим машинам, якими вони таким коштом обробляють свої продукти.

Кулідж визнає тяжке положення фармерів, але порадив менше продукувати, бо "всі біда в тім, що фармери забагато продукують". "Найкращий засіб проти надпродукції, сказав

він, це зменшення засівної площі". Кулідж наклав своє veto на законопроект Мек'Гарі-Гавгена про допомогу фармерам, заявивши, що кризу можна побороти тільки "через банки й інші кредитові фірми, коли вони відмовлять кредитів під великі засівні площі".

Після Куліджа виходить, що фармерів можуть спасти банки, відмовивши їм кредитів і забравши землю за довги. Оскільки виглядає дрібне рільниче господарство в такій найвище розвиненій капіталістичній системі. Фармери повинні вже раз зрозуміти, що капітал визискує їх гірше, як робітників. Це повинні також зрозуміти й робітники. Тільки в спільній боротьбі проти цього визиску робітники й фармери зможуть поклати йому край. І ця боротьба повинна йти не лише під ключами тимчасового полегшення, але під ключами повалення системи визиску й цілковитого визволення працюючих.

ВІДПОВІДЬ РОЗБИВАЧАМ РЕВОЛЮЦІЙНОГО РУХУ НА ЗАХ. УКРАЇНІ.

(Заява ЦВК і Гол. Укр. Агітпропом Компартії Канади в справі "Відкритого листа" виключених з Комінтерну розбивачів рев. робітничо-селянського руху на Західній Україні.)

В останніх двох тижнях Головний Український Агітпропом, а через нього і Центральний Виконавчий Комітет Компартії Канади, одержали повідомлення від українських товаришів з різних місцевостей, що вони одержали так звані "Відкриті листи до українських робітників Злучених Держав Півн. Америки і Канади", підписаний буцім то "Політбюром Центрального Комітету Комуністичної Партії Західної України". Разом з цим листом напіло на їхні адреси теж чимало літератури з того-ж самого джерела з Данцигу.

Знайомившись зі змістом цього листа і присланої літератури, ЦВК і ГУА Компартії Канади одним поданою до відомо всім партійним членам і незапартійним українським робітникам, для яких цей лист написаний, що його не видали дійсно, зараз існуюче Політичне Бюро Центрального Комітету Комуністичної Партії Західної України, але група розбивачів революційного робітничо-селянського руху на Західній Україні, яку виключено з Комуністичного Інтернаціоналу. Про виключення цієї групи, під проводом Василькова-Туринського, ми вже давніше повідомляли в своїй заяві, оголошеній в 51. числі "Укр. Роб. Вістей", а крім цього в цій нашій газеті були поміщені досить обширні матеріали в цій справі, які ухвала Виконкомом Комінтерну, обширна редакційна стаття, що виносилась на справу, резолюція Центрального Комітету Комуністичної Партії (6) України і т. д. Самі справи повністю вияснити не вважаємо за потрібне, а всіх тих, що з яких небудь причин з новою близьке не зазнаючому, відсилаємо до вказаних матеріалів, що друкувалися недавно в "Укр. Робітничих Вістях".

На цьому місці мусимо однак ствердити, що зазначена група розбивачів очевидно не задовольняється своїм злочинним розколом Компартії Зах. України і розбиттям Сельрбуну, робітничо-селянської масової революційної організації на Зах.-Україні, розбиттям робітничо-селянської єдності на західно-українських землях, чим вона зробила величезну прислугу польському фашизму й українській контрреволюційній організації на Зах.-Україні, розбиттям комуністичних фразам, ця група розбивачів комуністичного руху намагається в своєму листі вимовити в українських робітників, що буцім то вона не контрреволюційна, що вона тільки бореться за правильність Ленінської лінії в національній діяльності соціалістичного будівництва на Радянській Україні, але її аргументація, зміст її літератури, аж смердять націоналізмом і контрреволюційністю, дарма, що прикриті вони революційними фразами. Злобні наклепи проти КП(б)У нічим не рятуються від тих, що

підвинули дати відсіч і показати розбивачам з Західної України, що для справжніх комуністів Комуністичний Інтернаціонал не пустий звук, а найвище тіло, що керує революційною визвольною боротьбою робітничої класи всього світу. Хто ломить його ухвали і не підчиняється його розпорядженням, той не є комуністом. Група розбивачів комуністичного руху, виключена з лав Комінтерну, не знайде підтримки в Канаді.

РУКИ ГЕТЬ ВІД УКРАЇНСЬКИХ КОМУНІСТІВ КАНАДИ.

Заява г. І. Навізіського в харківському "Комуністі" з 24. червня 1928 р. в справі розколювання Комуністичної Партії Західної України.

В "Комуністі" за № 142 від 21. червня в статті: "Васильків радить розпочати будівництво УСРР" тов. Бріль між іншим пише, що розбивачі з бавовної керівничої верхівки Центрального Комітету Комуністичної Партії Західної України сподівалися повести за собою не тільки цілу КПЗУ, компартію Закарпатської України, але й українські секції канадської й американської компартії.

Прочитавши це, не можу пройти мимо, щоб не сказати свого слова із-за таких божественних думок зрадників.

Скажу зразу, що наші українські комуністи в Канаді і Злуч. Державах, що переважили в дійсно міжнароднім колі, не дадуть себе зловити на контр-революційну фразу шуму і при цьому хотіла-б замазати минуле своїх членів, а також і той факт, що вона самовільно вживає назви Компартії Зах. України, якою вона не є і її не представляє. Комуністична Партія Західної України існує, хоч і нелегально, але ця група розбивачів сьогодні не має з новою нічого спільного, бо її виключено з Комуністичного Інтернаціоналу. Цій групі розбивачів дано було всі можливі виправдання і ухвали й помилки, але вона не підчинилася комуністичній дисципліні, виступила проти рішень та директив Виконкомом Комінтерну, зломивши свої власні зобов'язання перед Комінтерном, вперто далі обстоюючи за так звані шумськізмом, який засуджено як Комуністичною Партією більшовиків України так і Комінтерном, за що її виключено з лав Комінтерну. ЦВК і ГУА нашої партії, як добре дисциплінованої частини Комінтерну, без застережень осудили цю групу розбивачів комуністичного руху і всеціль підтримали і підтримують становище Виконкомом Комінтерну.

Ми закликаємо все українське членство партії, а також все класово свідоме українське робітництво в Канаді, дати належний відсіч ганебним справам цієї групи розбивачів поширити її шкідливу для комуністичного руху розколювачку роботу ще й тут, серед українських комуністів і їхніх симпатиків. Їхнім намаганням викликати недовіря до провідних тіл нашої партії, членами яких вони називають бюрократів, а також до поодиноких товаришів (як наприклад до тов. Поповича, якого вони вважають відповідальним за нашу заяву, хоч всім товаришам відомо, що т. Попович перебував у Вінніпегу і не був тоді, і зараз не є, секретарем ні ГУА ні ЦВК партії, але відповідальні секретарі були підписані під заявою), належить дати таку відповідь, щоб ні одному числу їхніх газет, ні один примірник їхніх журналів, які вони сюди присилають, не були поширені і ні одного цента не сміє бути дано на допомогу їхній розколювачкій роботі. Цим ми докажемо свою дисциплінованість, яку розбивачі хотіли-б рідзити й знищити наклепами про бюрократизм. Ганебним і недопустимим в комуністичних рядах є способи негідними способами вносити негорузуння і поширювати наклепи та брехню в Комуністичних Партіях других країн, з метою викликання в певних їхніх частинах розколу, українські товариші в Канаді

Геть з розбивачами і розбивачами комуністичного руху і революційної єдності робітничої класи! Нехай живе Комуністична Партія Західної України, що залишилася під прапором Комуністичного Інтернаціоналу! Нехай живе Комуністичний Інтернаціонал!
 За ЦВК Компартії Канади,
 Т. Бак, заст. секр.
 За Гол. Укр. Агітпропом КПК,
 Т. Кобзєв, секретар.

РУКИ ГЕТЬ ВІД УКРАЇНСЬКИХ КОМУНІСТІВ КАНАДИ.

Заява г. І. Навізіського в харківському "Комуністі" з 24. червня 1928 р. в справі розколювання Комуністичної Партії Західної України.

В "Комуністі" за № 142 від 21. червня в статті: "Васильків радить розпочати будівництво УСРР" тов. Бріль між іншим пише, що розбивачі з бавовної керівничої верхівки Центрального Комітету Комуністичної Партії Західної України сподівалися повести за собою не тільки цілу КПЗУ, компартію Закарпатської України, але й українські секції канадської й американської компартії.

Прочитавши це, не можу пройти мимо, щоб не сказати свого слова із-за таких божественних думок зрадників.

Скажу зразу, що наші українські комуністи в Канаді і Злуч. Державах, що переважили в дійсно міжнароднім колі, не дадуть себе зловити на контр-революційну фразу шуму і при цьому хотіла-б замазати минуле своїх членів, а також і той факт, що вона самовільно вживає назви Компартії Зах. України, якою вона не є і її не представляє. Комуністична Партія Західної України існує, хоч і нелегально, але ця група розбивачів сьогодні не має з новою нічого спільного, бо її виключено з Комуністичного Інтернаціоналу. Цій групі розбивачів дано було всі можливі виправдання і ухвали й помилки, але вона не підчинилася комуністичній дисципліні, виступила проти рішень та директив Виконкомом Комінтерну, зломивши свої власні зобов'язання перед Комінтерном, вперто далі обстоюючи за так звані шумськізмом, який засуджено як Комуністичною Партією більшовиків України так і Комінтерном, за що її виключено з лав Комінтерну. ЦВК і ГУА нашої партії, як добре дисциплінованої частини Комінтерну, без застережень осудили цю групу розбивачів комуністичного руху і всеціль підтримали і підтримують становище Виконкомом Комінтерну.

Ми закликаємо все українське членство партії, а також все класово свідоме українське робітництво в Канаді, дати належний відсіч ганебним справам цієї групи розбивачів поширити її шкідливу для комуністичного руху розколювачку роботу ще й тут, серед українських комуністів і їхніх симпатиків. Їхнім намаганням викликати недовіря до провідних тіл нашої партії, членами яких вони називають бюрократів, а також до поодиноких товаришів (як наприклад до тов. Поповича, якого вони вважають відповідальним за нашу заяву, хоч всім товаришам відомо, що т. Попович перебував у Вінніпегу і не був тоді, і зараз не є, секретарем ні ГУА ні ЦВК партії, але відповідальні секретарі були підписані під заявою), належить дати таку відповідь, щоб ні одному числу їхніх газет, ні один примірник їхніх журналів, які вони сюди присилають, не були поширені і ні одного цента не сміє бути дано на допомогу їхній розколювачкій роботі. Цим ми докажемо свою дисциплінованість, яку розбивачі хотіли-б рідзити й знищити наклепами про бюрократизм. Ганебним і недопустимим в комуністичних рядах є способи негідними способами вносити негорузуння і поширювати наклепи та брехню в Комуністичних Партіях других країн, з метою викликання в певних їхніх частинах розколу, українські товариші в Канаді

Канаді.
 Геть з розбивачами і розбивачами комуністичного руху і революційної єдності робітничої класи! Нехай живе Комуністична Партія Західної України, що залишилася під прапором Комуністичного Інтернаціоналу! Нехай живе Комуністичний Інтернаціонал!
 За ЦВК Компартії Канади,
 Т. Бак, заст. секр.
 За Гол. Укр. Агітпропом КПК,
 Т. Кобзєв, секретар.

Канаді.
 Геть з розбивачами і розбивачами комуністичного руху і революційної єдності робітничої класи! Нехай живе Комуністична Партія Західної України, що залишилася під прапором Комуністичного Інтернаціоналу! Нехай живе Комуністичний Інтернаціонал!
 За ЦВК Компартії Канади,
 Т. Бак, заст. секр.
 За Гол. Укр. Агітпропом КПК,
 Т. Кобзєв, секретар.

Канаді.
 Геть з розбивачами і розбивачами комуністичного руху і революційної єдності робітничої класи! Нехай живе Комуністична Партія Західної України, що залишилася під прапором Комуністичного Інтернаціоналу! Нехай живе Комуністичний Інтернаціонал!
 За ЦВК Компартії Канади,
 Т. Бак, заст. секр.
 За Гол. Укр. Агітпропом КПК,
 Т. Кобзєв, секретар.

ВОГНИЩЕ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКОЇ КУЛЬТУРИ.

Там, віділя київські робітники-арсенальці підняли героїчне повстання, там, де вперше замайорив червоний прапор Жовтня, нині засновано крайній, сільсько-господарський музей.
 Колишній царський палац тепер, — вогнище наукової думки, вогнище нових досягнень сільського господарства.
 Коли ходите по численних кімнатах музею, — то дивуєтесь сумі тих практичних завдань, що їх виконує музей.

Тенсивні культури, скотарство, меліорація, грунтознавство, кустарні промисли і т. ін.
 Тут найкраще глядач переконається, що наука перейшла служити новому господарюванню.
 Нема, здається, ні одної речі сільського господарства, щоб вона не була демонстрована цілою низкою зразків, моделей, плякатів, альбомів то що.
 Відділ цукроварства мимоволі зосереджує уважність: моделі селекційних станцій виконано з художньою красою.
 Упорядковувачі, музей не керувався будь-яким трафуртом, а лише правдивою роботою з вимог нового життя.
 Завдання музею — хвилювати глядача, зацікавити в ньому на довго вражіння, давати зразки господарювання.
 За два з половиною роки в музею перебувало: 31 тисяч осіб, 7 тисяч робітників, 40 тисяч учнів, 8 тисяч службовців, червоноармійців та інших.
 Головна робота музею — тишинний зв'язок з селом. Нове життя поставило музей осередком с.-г. науки. А тому при музею організовано інститут добровільних диспувачів. Диспувачі селяни, господарі, учителі та районні агрономи, за вказівками музею виконують велику роботу на місцях — досліджують селянське господарство і колективи.
 Інститут зростає, поширюється, ширше охоплює селянські маси і це є запорукою дальшого розвитку науки, як краще господарювати, як провадити свою роботу, щоб вона давала найбільше користі.

ХТО ПЛАТИТЬ ПОДАТКИ В ГАЛИЧИНІ.

В Яворові (повітове місто) є кілька передмість, котрі заселені самими селянами. По рішучому господарюванню як головне заняття декотрі господарі займаються також домашнім промислом або ремеслом (столярство, бондарство, телярство, скожарство). Але й на них спала благодать у формі небувалих податків від оборотів.

Не зважаючи на те, що декотрі "ремісники" є в суті речі господарями, отже є звільнені від промислового податку, оціночна комісія понакладала на них страшні суми податків. Другі бідки, що ледви дихали від протигор року не мали певно навіть дві сотки обороту, дістали до заплати податок від кількох тисяч.
 Приміри: 1) Щирба Михайло, старше понад 60 років, що ледви по світі ходить, дістав оцінку в 7,000 золотих обороту; 2) Радейко Остап, що за весь рік поставив хату, але тільки собі, має по думці комісії 5,000 обороту; 3) Юлія Подолько, вдова з 4-ма дітьми, має аж 6,000 обороту... І ті люди, що нібито не обтяжують тисячами, не мають навіть заробити до життя.
 Але це тільки одна сторона медалі. Бо рівночасно великим промисловцям і капіталістам признає комісія просто смішно малі обороти: 1) Ян Буздіцький, котрий має 50 моргів ґрунту, бере асесорську платню в 300 золотих місячно і має кузню, в котрій працює 14 людей, — дістав оцінку на оборот 1,400 золотих! 2) Волод. Пар, власник промислового турбінового млина, кілька десятків моргів поля і 4 пар коней — ооорот 3,200 золотих! І зробіть тепер порівняння обороту цих капіталістичних китів з оборотом бідаків.
 Звідки ж те чудо? Цілком просто. Самі ті панове є членами оціночної комісії і в тім весь секрет.

ПО ВІДБОРАННЮ КРЕДИТІВ.

В учнівському таборі дані метушня по причині відобрання польським урядом кредитів на цілі української кооперації. Пишуть про це у безконечній унівельській часосні, відбуваються наради фаховців від банків та кооперації, інтерв'юють в тому напрямі представників УНДА на варшавському ґрунті. Одним словом лемент та плач серед ревних патріотів.